

VIJF TIPS VOOR EEN MEDIAWIJZE KLAS!

TIP 1: BIED EEN RIJKE CONTEXT

Kinderen komen dagelijks in aanraking met media. Het stimuleren van mediawijsheid is nodig om daar bewust mee om te kunnen gaan. Maar naast het ontwikkelen van kennis en vaardigheden, is het belangrijk om kinderen meer controle te leren nemen op de invloed die media heeft op hun gevoelens, gedachtes en gedrag. Zo leer je kinderen om vanuit hun eigen kracht bewuste keuzes te maken in hun mediagedrag. Onze Digitalig adviseur Bas geeft in een vijftal artikelen tips voor een mediawijze klas. In dit eerste artikel gaan we in op het **bieden van een rijke context**.

Van één week in het jaar naar iedere week in het jaar

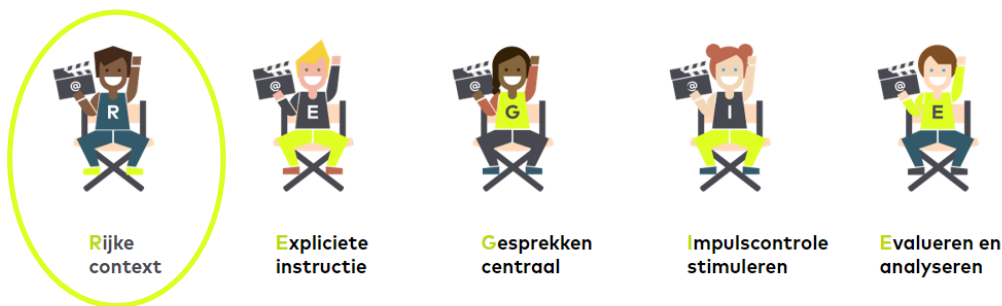
Het is 13 november 2023. In groep 7 staat vandaag een les mediawijsheid op het dagprogramma. Het is namelijk de Week van de Mediawijsheid. Groep 7 doet mee aan MediaMasters; een leuke, interactieve game waarin leerlingen leren over de kansen en gevaren van (digitale) media. Leerlingen zijn enthousiast en geven de meest mediawijze antwoorden. Drie weken later merkt juf Wendy dat er toch weer veel negatieve berichten komen van leerlingen over de klassenapp. Het lijkt wel alsof ze alles zijn vergeten wat ze in de Week van de Mediawijsheid hebben geleerd.

Bovenstaand praktijkvoorbeeld laat zien dat mediawijze kennis niet altijd (direct) tot mediawijs gedrag leidt. Hiervoor is veel structurele herhaling nodig. In plaats van één week per jaar, wekelijks aandacht voor mediawijsheid. Betekent dat dan dat juf Wendy wekelijks een les mediawijsheid inroostert? Het antwoord op die vraag is: nee. Na de Week van de Mediawijsheid zorgt juf Wendy voor een rijke context voor haar leerlingen, waarin mediawijsheid wekelijks terugkomt. Bij taal, bij wereldoriëntatie en in de gesprekken die ze met haar klas voert. Het bieden van een rijke context helpt om structureel aandacht te besteden aan mediawijsheid.

De REGIE-uitgangspunten van Digitalig: Rijke context

Met een rijke context wordt een betekenisvolle, authentieke en realistische context die aansluit bij de belevingswereld van leerlingen bedoeld. Wanneer leerlingen aan de slag mogen met een probleem dat is geplaatst in zo'n rijke context, motiveer je leerlingen en stimuleer je ze om actief betrokken te zijn. Daarnaast wordt verondersteld dat het leren van kritisch denken plaats moet vinden in een rijke context, omdat deze situaties complexe problemen bevatten waarin het kritisch denken gestimuleerd kan worden (Abrami et al., 2015; Ten Dam & Volman, 2004). Een manier om leersituaties betekenisvoller te maken voor leerlingen, is door geïntegreerd te werk te gaan (Wilschut & Pijls, 2018). Het combineren van digitale geletterdheid met andere vakken (bijvoorbeeld taal), leidt tot meer betekenis en motivatie bij leerlingen. Voor de combinatie met taal en lezen kan je dit op twee manieren doen: je kunt taal- of leesdoelen in lessen digitale geletterdheid integreren of doelen ten aanzien van digitale geletterdheid in je taallessen verweven (Van de Sande et al., 2022).

ONZE WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE REGIE-UITGANGSPUNTEN

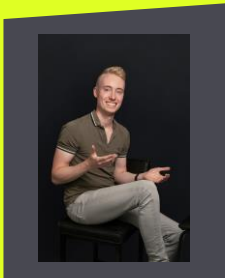
Praktische tips voor de dag van morgen:

- Vervang de context uit een methode door een mediawijze context wanneer dit kan. Gebruik een stelling of voorbeeld, passend bij de belevingswereld van de leerlingen in jouw klas. Bijvoorbeeld een betoog over schermtijd in plaats van over de politiek. Of een tekst met tegengestelde meningen over Gossip Girl bij een les over tegenstellingen. Zo komt een mediawijze gesprek vaker spontaan op gang.
- Speel in op de actualiteit door open vragen aan de klas te stellen naar aanleiding van een nieuwsbericht of item in het jeugdjournaal. Activeer hierbij de gehele klas en laat iedereen nadenken, voordat je een leerling antwoord laat geven.
- Ontwikkel een 'digitalige' les, waarbij je de taallessen verrijkt met doelen mediawijsheid. Denk bijvoorbeeld aan de betrouwbaarheid van een mediaboodschap *vergelijken* en *evalueren*. Het *bespreken* van risico's van het delen van informatie op (social)media. Of *uitleggen* hoe reclames inspelen op voorkeuren en koopgedrag. Het stappenplan taal-digitaal kan je helpen om je taalactiviteiten te verrijken en verbinden met doelen mediawijsheid, waardoor mediawijsheid in een rijke context wordt aangeboden.

Bekijk hier het artikel: 'In 5 stappen een digitalige les voorbereiden'

Meer weten?

Wil je meer weten over mediawijsheid, het bieden van een rijke context of de verbinding met taal? Neem dan contact op met één van onze Digitalig adviseurs en informeer of Edux jou of jouw team kan ondersteunen.

Bas van den Brand

Adviseur

06 – 29 67 01 49

b.vandenbrand@edux.nl

Literatuurlijst

- Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Waddington, D. I., Wade, C. A., & Persson, T. (2015). *Strategies for teaching students to think critically: A meta-analysis. Review of Educational Research, 85*(2), 275-314.
- Van de Sande, E., Gijsel, M., & Segers, E. (2022). *In 5 stappen een digitale les voorbereiden. Didactief Special, 52*(2), 10-11.
<https://newsroom.didactiefonline.nl/uploads/PDF/202211%20Special%20Edux.pdf>
- Wilschut, A., & Pijls, M. (2018). Effecten van vakkenintegratie: Een literatuurstudie. Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding / Hogeschool van Amsterdam. Geraadpleegd op 30 november 2022, van https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Effecten_van_vakkenintegratie.pdf